

Základní vztahy pro dvojitou sondu

Jedna ze sond je na potenciálu U_1 , druhá na potenciálu U_2 , takže mezi nimi je napětí $U = U_2 - U_1$. Potenciál plazmatu označím U_{pl} . Na první sondu teče za předpokladu Maxwellova rozdělení energií elektronů proud

$$I = i_{i1} - S_1 j_0 e^{-\frac{e(U_{pl}-U_1)}{kT_e}}$$

(i_{i1} je proud kladných iontů na první sondu, S_1 je plocha sondy, T_e teplota elektronů). Tento proud musí také odtékat z druhé sondy do plazmatu, takže

$$-I = i_{i2} - S_2 j_0 e^{-\frac{e(U_{pl}-U_2)}{kT_e}}$$

Použijeme úpravy

$$\begin{aligned} S_1 j_0 e^{-\frac{e(U_{pl}-U_1)}{kT_e}} \left[1 + \frac{S_2}{S_1} e^{\frac{eU}{kT_e}} \right] &= i_{i1+} + i_{i2} \\ (i_{i1} - I) \left[1 + \frac{S_2}{S_1} e^{\frac{eU}{kT_e}} \right] &= i_{i1} + i_{i2} \end{aligned}$$

a dostaváme VA charakteristiku dvojité sondy:

$$\frac{S_2}{S_1} e^{\frac{eU}{kT_e}} = \frac{I + i_{i2}}{i_{i1} - I} \quad (1)$$

Tu můžeme přepsat také na tvar

$$I = \frac{i_{i1} S_2 e^{\frac{eU}{kT_e}} - S_1 i_{i2}}{S_2 e^{\frac{eU}{kT_e}} + S_1} \quad (2)$$

V případě symetrické sondy ($S_1 = S_2$) a nepříliš přesného předpokladu $i_{i1} = i_{i2} = i_i = \text{konst.}$ bychom rovnici (2) mohli upravit na přibližný vztah

$$I = i_i \operatorname{tgh} \left(\frac{eU}{2kT_e} \right)$$

Derivováním vztahu (1) pro symetrickou dvojitou sondu dostaváme

$$\frac{e}{kT_e} e^{\frac{eU}{kT_e}} = \frac{\frac{dI}{dU}(i_{i1} + i_{i2}) - I \left(\frac{di_{i1}}{dU} + \frac{di_{i2}}{dU} \right)}{(i_{i1} - I)^2}$$

z čehož pro plovoucí sondu ($U = 0$, $I = 0$, $i_{i1} = i_{i2} = i_i$, $\frac{di_{i1}}{dU} = -\frac{di_{i2}}{dU}$) vychází

$$\frac{kT_e}{e} = \frac{i_i}{2 \frac{dI}{dU}} \quad (3)$$

tedy způsob, jak určit teplotu elektronů.